

Bài 4 Lớp và Đôi tượng

Module: ADVANCED PROGRAMMING WITH JAVA

Kiểm tra bài trước

Hởi và trao đổi về các khó khăn gặp phải trong bài "Mảng và phương thức trong Java" Tóm tắt lại các phần đã học từ bài "Ngôn ngữ lập trình Java"

Muctiêu

- Trình bày được mô hình lập trình hướng đôi tượng
- Trình bày được các khái niệm lớp, đôi tượng, phương thức, thuộc tính, hàm tạo
- Trình bày được cú pháp khái báo lớp
- Trình bày được cú pháp khởi tạo đôi tượng
- Trình bày được cách truy xuất thuộc tính, phương thức của lớp
- Tạo và sử dụng được các đôi tượng đơn giản
- Mô tả được lớp bằng biểu đô

Thảo luận

Đối tượng

Lớp

Khai báo lớp

- Lớp là đơn vị thực thi cơ bản trong ngôn ngữ Java
- Lớp quy định hình thức và các khả năng của các đối tượng
- Khai báo lớp đồng thời cũng là khai báo một kiểu dữ liệu mới để có thể khởi tạo các đôi tượng thuộc kiểu dữ liệu đó

Cú pháp khai báo lớp

Cú pháp:

```
class <class_name> {
    // class body
}
```

Trong đó:

- class là từ khoá được dùng để khai báo biến
- class_name là tên của lớp
- class body là phần thân của lớp: nơi khai báo các thành phần của lớp như các trường (field), các phương thức (method) và các phương thức khởi tạo (constructor)
- Constructor phương thức khởi tạo: là một phương thức đặc biệt được sử dụng để khởi tạo các đôi tượng của một lớp

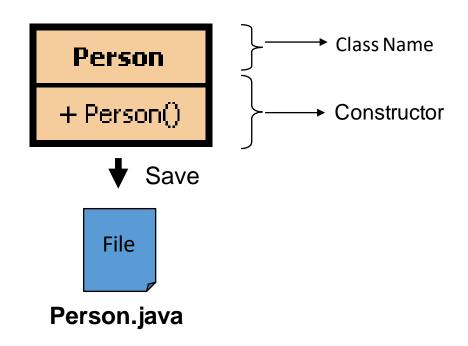
Đặt tên lớp

- Một số quy ước khi đặt tên lớp:
 - Tên lớp nên là một danh từ
 - Tên lớp nên tuân theo quy tắc Camel
 - Tên lớp nên đơn giản, có nghĩa
 - Tên lớp không thể trùng với các từ khoá trong Java
 - Tên lớp không được bắt đầu bằng chữ số. Có thể bắt đầu bằng ký tự dollar (\$) hoặc dấu gạch dưới (_)

Khai báo lớp: Ví dụ


```
/**
 * Write a description of class Person
   here.
 * @author CodeGym
 * @version 1/1/2018
*/
public class Person {
    /**
     * Hàm tạo đối tượng của lớp
     */
    public Person() {
        // Khởi tạo đối tượng:
```

Khởi tạo đối tượng

- Có thể khởi tạo đôi tượng của một lớp sau khi lớp đó được khai báo
- Sử dụng từ khoá new để khởi tạo đôi tượng
- Cú pháp:

```
<class_name> <object_name> = new <class_name> ();
```

Trong đó:

- dass_name là tên của lớp
- new là từ khoá để khởi tạo đôi tượng
- object_name là tên biến chứa tham chiếu trỏ đến đối tượng

Khởi tạo đối tượng: Ví dụ

• Ví d*u*:

```
Person personObj = new Person();
```

Trong đó:

- Biểu thức new Person() ở phía bên phải cấp phát bộ nhớ tại thời điểm thực thi
- Sau khi vùng nhớ đã được cấp phát thì một tham chiếu đến vùng nhớ đó được trả về và gán cho biến personObj
- Có thể tách rời việc khai báo biến và khởi tạo đôi tượng, ví dụ:

```
Person personObj;
personObj = new Person();
```


Demo

Tạo lớp và đôi tượng

Quá trình khởi tạo đôi tượng -1

• Bước 1: Khai báo biến:

Person personObj;

- Biến personObj được khai báo và không trỏ đến bất kỳ đối tượng nào
- Biến personObj có giá trị null
- Nếu sử dụng biến personObj để truy cập các phương thức hoặc thuộc tính của lớp Person tại thời điểm này, sẽ có lỗi xảy ra

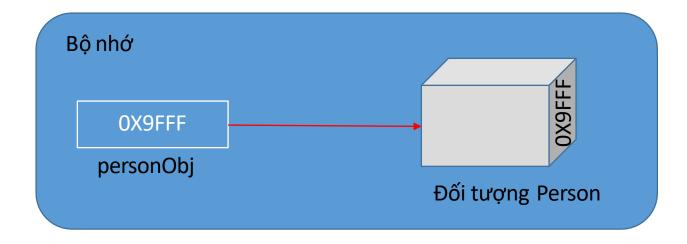
Quá trình khởi tạo đôi tượng - 2

Bước 2: Khởi tạo đôi tượng:

```
personObj = new Person();
```

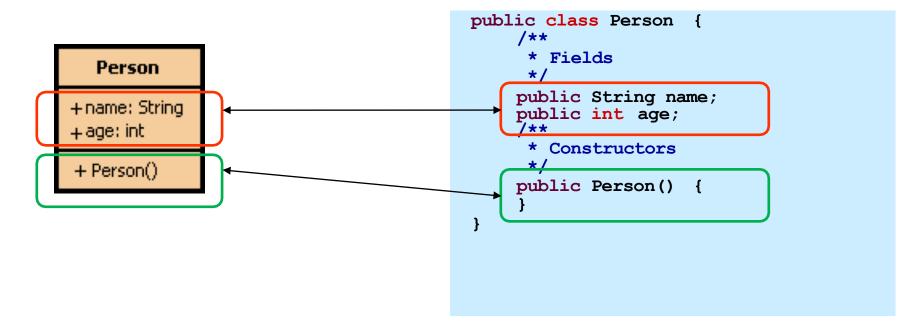
- Một đối tượng của lớp Person được khởi tạo và lưu vào một vùng nhớ (chẳng hạn có địa chỉ là 0X9FFF)
- Địa chỉ vùng nhớ được gán cho biến personObj

Khai báo thuộc tính

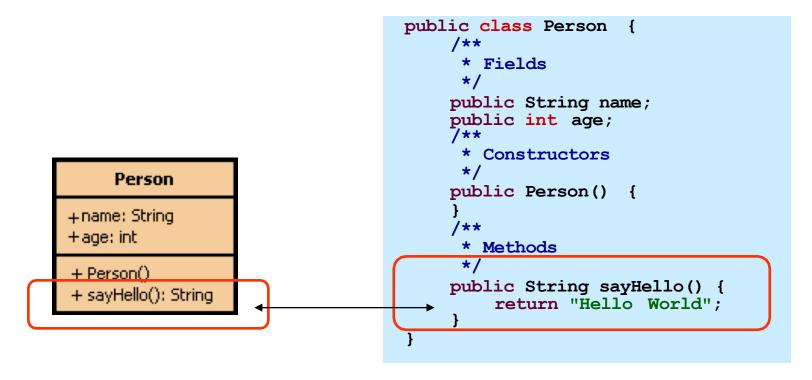
- Các thuộc tính mô tả các đặc điểm của đôi tượng
- Thuộc tính còn được gọi là instance variable (biến của đối tượng)
- Cú pháp:
- Ví du: access_modifier data_type property_name

Khai báo phương thức

- Phương thức mô tả các hành vi mà đôi tượng có thể thực hiện
- Phương thức còn được gọi là instance method (phương thức của đôi tượng)
- Ví d*u*:

Constructor

- Constructor là một phương thức đặc biệt giúp khởi tạo đối tượng
- Constructor có tên trùng với tên của lớp
- Một lớp có thể có nhiều constructor
- Nếu không khai báo constructor cho lớp thì mặc định lớp đó có một constructor không có tham số
- Ví d*u*:

```
public Person() {
    name = "No name";
    age = 10;
}
```

```
public Person(String s, int n) {
   name = s;
   age = n;
}
```

Sử dụng constructor

- Có thể lựa chọn sử dụng các constructor khác nhau bằng cách truyền vào tham số khác nhau
- Ví d*u*:

```
public Person() {
    name = "No name";
    age = 10;

public Person(String s, int n) {
    name = s;
    age = n;
}

personObj = new Person("John", 20);
}
```


Demo

Tạo lớp với các loại constructor Tạo đôi tượng

Thảo luận

Truy xuất các thuộc tính Gọi các phương thức

Truy xuất thuộc tính của đối tượng

- Có thể truy xuất các thành phần của đôi tượng thông qua biến trỏ đến đôi tượng
- Sử dụng dấu chấm (.) để truy xuất thuộc tính của đối tượng
- Ví d*u*:

```
Person personObj;

personObj = new Person("John", 20);

System.out.println("My name is: " + personObj.name);

System.out.println("My age is: "+ personObj.age);
```

Lưu ý: Quyền truy xuất đến các thành phần của đối tượng được quy định bởi access modifier (public/private/protected/default), sẽ được đề cập đến sau.

Gọi phương thức

- Sử dụng dấu chấm (.) để gọi phương thức của đôi tượng
- Ví d*u*:

```
Person personObj;
personObj = new Person();
String greeting = personObj.sayHello();
```


Thảo luận

Getter và Setter

Truy cập trực tiếp vào các trường dữ liệu

- Sử dụng từ khoá public khi khai báo thuộc tính sẽ cho phép truy cập trực tiếp vào các thuộc tính đó
- Ví d*ų*:

Khai báo lớp Person sau cho phép truy cập trực tiếp vào trường name

```
class Person{
    public String name;
}
Person person = new Person();

person.name = "John";
```

- Nhược điểm:
 - Không kiểm soát được truy cập vào thuộc tính
 - Gây khó khăn cho việc duy trì, dễ phát sinh bug

Data field encapsulation

- Data field encapsulation (bao gói trường dữ liệu) là hình thức hạn chế quyền truy cập trực tiếp vào các thuộc tính của đối tượng bằng cách sử dụng từ khoá private
- Khai báo các phương thức để kiểm soát việc truy cập vào các thuộc tính của đôi tượng
- Các phương thức cho phép thay đổi giá trị của thuộc tính được gọi là setter, các phương thức cho phép lấy về giá trị của thuộc tính được gọi là getter
- Ví dụ getter: getName(), getAge(), getDate(), isAvailable()...
- Ví dụ setter: setName(), setAge(), setAddress()...

Khai báo getter/setter

Cú pháp khai báogetter:

public returnType getPropertyName()

Đối với các thuộc tính kiểu boolean thì tên getter bắt đầu bằng chữ is:
 public boolean isPropertyName()

Cú pháp khai báosetter:

public void setPropertyName(dataType propertyValue)

Getter/setter: Ví dụ


```
class Person{
  private String name;
  public void setName(String name){
    this.name = name;
  public String getName(){
    return this.name;
                            public static void main(String[] args) {
                              Person person = new Person();
                              person.setName("John");
                              System.out.println("Myname is: " + person.getName());
```

Từ khoá this

- Từ khoá this được sử dụng để đại diện cho đối tượng hiện tại
- Có thể sử dụng từ khoá this để truy cập đến các thành phần của đôi tượng hiện tại
- Ví dụ, sử dụng từ khoá this để phân biệt 2 biến có cùng tên:

```
class Person{
    private String name; Biến name của lớp Person

public void setName(String name){
    this.name = name;
}

Tham số name được truyền vào
}
```


Demo

Sử dụng getter/setter Sử dụng this

Tóm tắt bài học

- Lập trình hướng đối tượng (OOP) là mô hình lập trình phổ biến hiện nay
- OOP mô phỏng các đối tượng trong thế giới thực vào trong thế giới lập trình
- Từ khoá class được sử dụng để khai báo lớp
- Từ khoá new được sử dụng để khởi tạo đôi tượng
- Thuộc tính mô tả các đặc điểm của đôi tượng
- Phương thức mô tả các hành vi của đối tượng
- Phương thức khởi tạo (constructor) là phương thức giúp khởi tạo các đôi tượng
- Nếu không khai báo constructor thì mặc định các lớp đều có một constructor không tham số
- Có thể mô tả lớp bằng các ký hiệu UML
- Có thể truy xuất các thành phần của lớp thông qua dấu chấm (.)

Hướng dẫn

Hướng dẫn làm bài thực hành và bài tập

Chuẩn bị bài tiếp theo: Access modifier, static method, static property